

Demokracija, demokracija...

Protekli su mjesec u Hrvatskoj obilježile dvije referendumske inicijative – ona protiv ratifikacije Istanbulske konvencije o borbi protiv nasilja nad ženama te inicijativa za promjenu izbornog sustava, lukavo nazvana „Narod odlučuje“. Obje su inicijative u osnovi potekle iz istog crkveno-konzervativnog izvora koji nam je prije nekoliko godina priredio i referendum protiv istospolnih brakova, dok nam reakcije na inicijativu s lijevice jasno ukazuju i na pogrešno shvaćanje demokracije kao socijalističkog ideala. Upravo je to zamka u koju je hrvatska lijeвица proteklih desetljeća upala i iz koje sada panično traži izlaz bez priznavanja osnovne pogreške. No, pojasnimo najprije ciljeve ovih inicijativa.

Inicijativa za otkazivanje Istanbulske konvencije vrlo je očito bila organizirana od strane Crkve i njoj priležićih konzervativnih organizacija i pokreta, poput stranke Hrast nekadašnjeg saborskog zastupnika Ladislava Ilčića, koja uporno traži svoje mjesto na političkoj sceni nakon pada s vlasti njihovog zaštitnika Tomislava Karamarka. Službeni razlog pokretanja ove referendumske inicijative leži u „rodnoj ideologiji“ koju Istanbulska konvencija navodno želi nametnuti hrvatskom društvu, premda je jednostavnim čitanjem teksta Konvencije jasno da se u njoj govori samo o ženskom rodu, a sam se rod definira na način koji nije nimalo znanstveno kontroverzan – kao društvena uloga koju neko društvo od jedne žene „tradicionalno“ očekuje u danom trenutku, dok

nepoštivanje tih „tradicionalnih“ rodnih uloga vodi nasilju (nad ženama).

Budući da je sasvim jasno kako je „rodna ideologija“ nepostojeći pojam kojim klerikalna desnica želi zaplašiti dio hrvatskog biračkog tijela (ponekad plasirajući u medije i tako fantastične laži poput toga da IK predviđa mogućnost „mijenjanja vrste“ ili legalizacije incesta), treba se zapitati koji je pravi interes iza ove inicijative? Odgovor je vrlo jednostavan i leži u samom nazivu konvencije: borbi protiv nasilja nad ženama. Crkvi (i drugim religijskim institucijama) je u izravnom interesu očuvanje patrijarhalnih obiteljskih odnosa koji omogućavaju reprodukciju njihove društvene baze, tj. sigurno rađanje nove generacije katolika koji će potom ekonomski i politički podupirati daljnje postojanje same Crkve kao institucije. U ovome im se pridružuju i nacionalistički pokreti koji u svrhu „očuvanja nacije“ i „demografskog oporavka“ žele skresati ženska prava i ostaviti žene u njihovoj tradicionalnoj ulozi domaćice i stroja za rađanje djece. Stoga Istanbulska konvencija, i tako objektivno ograničena i neefikasna kakva zapravo jest, konzervativnoj desnici predstavlja neprijateljsku pojavu koju valja uništiti na samom izvoru; to se pokušalo učiniti pozivanjem na rušenje izmišljenog strašila „rodne ideologije“ jer se otvorenim odupiranjem borbi protiv nasilja nad ženama ipak ne bi moglo skupiti previše potpisa.

Pređimo sad na drugu, utjecajnu referendumsku inicijativu: simpatično

nazvana „Narod odlučuje“, odlično je odigrala kartu demokratske mistifikacije. Promjena izrazito deformiranih hrvatskih izbornih jedinica, preferencijsko glasanje, spuštanje prađa za ulazak u parlament, ukidanje „povlaštenih“ manjinskih zastupnika... sve vrlo demokratski zahtjevi, zar ne? U osnovi, da. I stoga hrvatska lijeвица ima velikih problema pri kritiziranju ove inicijative, jer iako su pozadinski motivi koji stoje iza nje vrlo jasni (objasniti ćemo kasnije), teško joj je otvoreno izraziti protivljenje bez da se kritičare prozove „neprijatelji- ma demokracije“.

Hrvatska lijeвица je u dubokim problemima jer je upravo ona godinama prije ove inicijative opsesivno ponavljala mantre o „uspostavljanju direktne demokracije“, većem utjecaju „naroda“ na donošenje političkih odluka itd. Idealističko poimanje nedefiniranog „naroda“ kao progresivnog i prirodno socijalistički nastrojenog (dok politiku u desno vuku samo zle „elite“), lijevici se posljednjih godina konstantno obija o glavu. Prvi se znak toga mogao vidjeti u referendumu o zabrani istospolnih brakova, a ovaj je obrat vrhunac doživio nedavnom inicijativom Narod odlučuje. Ova je inicijativa do te mjere preuzela nekadašnju lijevičarsku retoriku da je ponekad bilo teško odrediti izgovara li ju neki bogati, od Crkve financirani konzervativac ili nekadašnji studentski agitator s blokade Filozofskog.

Željka Markić i konzervativni krugovi okupljeni oko nje pokrenuli su ovu inicijativu s jasnim ciljem – punjenjem

Sabora svojim kadrovima, koji do sad nisu uspijevali skupiti dovoljno glasova za prelazak izbornog prađa i ostajali su na marginama političke scene. Ljeвица na to nema kvalitetnog odgovora zbog straha da će im netko reći kako „nisu demokrati“ pa se njihova kritika uglavnom svodi na dio o ukidanju manjinskih zastupnika (koji nije najbitniji dio ove inicijative, ali služi za mobiliziranje nacionalističkih osjećaja) ili pokušava samu inicijativu proglasiti „nedemokratskom“. Čisto hvatanje za slamke jednog propalog pokreta.

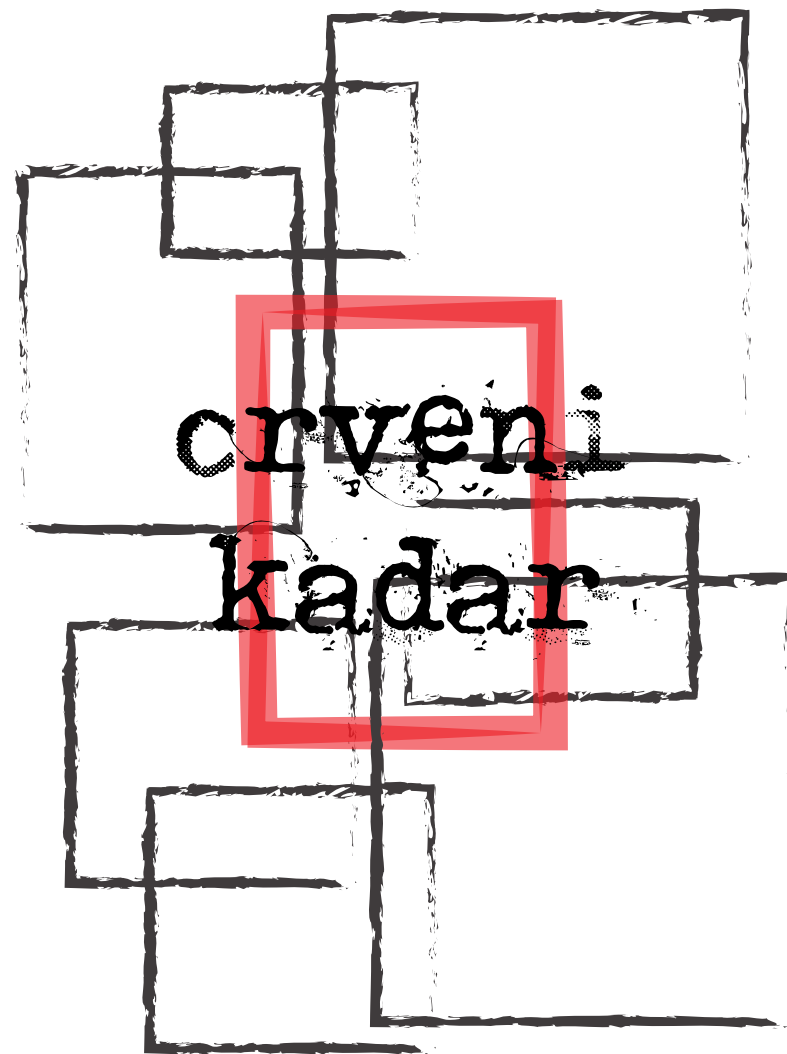
Međutim, ako od početka shvatimo demokraciju kao tek jedan od oblika upravljanja klasnom državom (uz diktaturu, vojnu vlast, itd.), a kao cilj si zadamo ukidanje te iste klasne države i uspostavu komunističkog društva – društva čija je funkcija ispunjavanje ljudskih potreba, a ne stvaranje profita – onda se ne trebamo bojati ni odbacivanja demokracije kao principa. Trenutnu vlast kapitala može zbaciti samo obespravljena radnička klasa – klasa, a ne nedefinirani demos ili „narod“ – i stoga je jasno da revolucija neće biti demokratska jer se dotadašnju vladajuću klasu u njoj neće ništa pitati. Dok socijalisti to ne shvate, uz vrlo su rijetke iznimke osuđeni igrati na tuđem terenu: terenu vladajuće klase. Jer vladajuće su ideje svake epohe upravo ideje vladajuće klase, a demokracija je samo jasni izraz tih i takvih ideja.

Trgovinski rat

Američki predsjednik Donald Trump uveo je tarife na uvoz čelika (25%) i aluminijske (10%) iz EU, Kanade i Meksika unatoč upozorenjima stručnjaka sa svih strana političkog spektra. Time ih je također prisilio da najave vlastite tarife na proizvode iz SAD-a, što su predstavnici EU prvi potvrdili na okupljanju G7. Osim što ovaj potez izaziva zabrinutost jer može biti povod za trgovinski rat, procjenjuje se da će kao posljedica tarifa preko 150 000 Amerikanaca u industriji izgubiti poslove zbog povećanja cijena materijala. Nakon Trumpovih kampanjskih obećanja o spašavanju američkih radnih mjesta, tarife dolaze kao neugodno iznenađenje velikom dijelu njegovih glasača. Naime, trenutna je projekcija da će za svako radno mjesto koje je pomoću tarifa sačuvano - pet njih biti izgubljeno.

Štrajk migrantskih radnika u Italiji

Soumalia Sacko, 29-godišnji poljoprivredni radnik iz Malija, ujedno i aktivist za prava afričkih radnika u Italiji, ubijen je u subotu, 2. lipnja 2018. Istoga je dana nova talijanska vlada najavila deportaciju i zatvaranje 500 000 izbjeglica unutar sljedećih 18 mjeseci. Preko 2000 migrantskih poljoprivrednih radnika obustavilo je rad, a stotine su prosvjedovale radi boljih radnih i životnih uvjeta za radnike imigrante. Incident je privukao pozornost na eksploataciju imigranata i prisilio novog premijera, Giuseppea Conteja, da odgovori izjavom da će se "pobrinuti za situaciju ovih ljudi". Ipak, s obzirom na njegovu anti-imigrantsku politiku i činjenicu da je policiji naredio da zabrani novinarima pristup radnicima, u istinitost te izjave nastavlja se sumnjati. U međuvremenu, ubojstva i eksploatacija migrantskih radnika u Italiji postaju uobičajena pojava.

Broj 2, lipanj 2018.

Mjesečni bilten **Kontra klase**
- marksističkog kolektiva